Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2024.

Rozvod a súdna rozluka

Gibraltár

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

Jeden z manželov musí podať na súd písomnú žiadosť (*petition*). Návrhmi na rozvod sa zaoberá najvyšší súd a manželia musia podať návrh na rozvod na tento súd. Navrhovateľ musí preukázať, že rozpad manželstva je nezvratný, a musí poskytnúť dôkaz o jednej z piatich skutočností uvedených v ďalšej časti. Návrh na rozvod sa môže podať až po uplynutí **dvoch rokov** odo dňa uzavretia manželstva. Jedinými výnimkami z tohto pravidla sú prípady, keď navrhovateľovi vznikli mimoriadne ťažkosti alebo odporca preukázal mimoriadnu mravnú skazenosť, alebo navrhovateľ mal v čase uzavretia manželstva menej ako 16 rokov.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Výhradným dôvodom na rozvod je nezvratný rozpad manželstva. Aby sa preukázalo, že rozpad manželstva je nezvratný, je potrebné poskytnúť dôkaz o jednej alebo viacerých skutočnostiach v súvislosti s manželstvom:

druhý z manželov sa dopustil nevery a pre navrhovateľa je ďalšie spolužitie neprijateľné,

neprimerané správanie, to znamená, že druhý z manželov sa správal tak, že od navrhovateľa nie je možné reálne očakávať, že s ním bude ďalej žiť,

opustenie spoločnej domácnosti, to znamená, že druhý z manželov opustil navrhovateľa a nežije s ním počas dvoch rokov pred podaním návrhu na rozvod,

dvojročná rozluka manželov pred podaním návrhu na rozvod (so súhlasom druhého z manželov s rozvodom),

päťročná rozluka pred podaním návrhu na rozvod (súhlas druhého z manželov s rozvodom nie je potrebný).

Súd musí čo najdôkladnejšie preskúmať skutočnosti, ktoré uviedol navrhovateľ, a skutočnosti, ktoré uviedol odporca. Ak súd uzná, že rozpad manželstva je nezvratný, sudca najvyššieho súdu vydá rozhodnutie o rozvode za predpokladu, že sudca považuje dohodu manželov o starostlivosti o dieťa za vyhovujúcu. Ak súd uzná, že rozpad manželstva je nezvratný, vydá najskôr dočasné súdne rozhodnutie (*interim divorce order*). Po uplynutí šiestich týždňov môže strana, ktorá požiadala súd o rozvod, požiadať o vydanie konečného súdneho rozhodnutia o rozvode (*final divorce order*). Okrem výnimočných prípadov nie je stanovený časový limit na podanie návrhu na vydanie rozhodnutia, ktorým sa manželstvo rozvedie (konečné rozhodnutie o rozvode).

Ak sa však návrh o vydanie konečného rozhodnutia podá viac ako 12 mesiacov po vydaní dočasného súdneho rozhodnutia, navrhovateľ musí priložiť písomné vysvetlenie a uviesť:

dôvod časového odstupu,

či navrhovateľ a odporca obnovili od vydania dočasného súdneho rozhodnutia spolužitie, a ak áno, počas akého obdobia a

či manželka od vydania dočasného súdneho rozhodnutia porodila dieťa, a ak áno, aké sú relevantné skutočnosti a či dieťa je alebo môže byť dieťaťom manžela.

Sudca môže navrhovateľa požiadať o predloženie čestného vyhlásenia, ktorým doloží svoje vysvetlenie, a sudca môže o návrhu rozhodnúť spôsobom, ktorý uzná za vhodný.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Manželstvo je rozvedené, takže bývalí manželia už nie sú povinní spolu žiť, ani udržiavať osobné vzťahy. Bývalí manželia majú právo uzavrieť nové manželstvo. Môžu sa rozhodnúť, či si ponechajú spoločné priezvisko, ktoré prijali pri uzavretí manželstva, alebo sa vrátia k priezvisku, ktoré používali pred uzavretím manželstva.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Rozdelenie majetku prejedná súd. Aj keď dôjde medzi manželmi k dohode, súd môže túto dohodu schváliť alebo zmeniť.

3.3 maloleté deti manželov

Najvyšší súd môže pred vydaním alebo po vydaní konečného rozhodnutia rozhodnúť o starostlivosti o dieťa, jeho vyživovaní a vzdelávaní alebo nariadiť, aby sa začalo konanie na umiestnenie detí pod ochranu súdu. Najvyšší súd nemôže vydať konečné rozhodnutie o rozvode, ak nie je presvedčený, že sa v plnej miere zohľadnili záujmy a potreby všetkých detí.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Pri vydaní dočasného súdneho rozhodnutia o rozvode alebo kedykoľvek neskôr môže najvyšší súd nariadiť, aby manžel poskytoval druhému manželovi výživné (v mesačných alebo týždenných splátkach) vo výške, ktorú súd považuje za primeranú. Právo na takéto výživné zaniká uzavretím nového manželstva, ktorým však nie je ovplyvnená vyživovacia povinnosť voči dieťaťu pochádzajúcemu z predchádzajúceho manželstva.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Podľa práva Gibraltáru sa rozluka označuje ako „súdna rozluka“. Po vydaní rozhodnutia o súdnej rozluke sa už od manžela, ktorý podal návrh, neočakáva, že bude pokračovať v spoločnom živote so svojím manželom. Manželia však nemôžu uzavrieť iné manželstvo. Súdna rozluka je praktická možnosť pre manželov, ktorých manželstvo sa rozpadlo, ale ktorí nechcú uzavrieť iné manželstvo. Od žiadateľa o súdnu rozluku sa nevyžaduje dôkaz, že rozpad ich manželstva je nezvratný. Po vydaní rozhodnutia o súdnej rozluke je možné požiadať aj o vydanie rozhodnutia o rozvode.

5 Aké sú podmienky rozluky?

Žiadateľ musí poskytnúť dôkaz o jednej alebo viacerých skutočnostiach, ktoré sa vyžadujú na preukázanie rozpadu manželstva. Na rozdiel od návrhu na rozvod však nemusí čakať na uplynutie troch rokov odo dňa uzavretia manželstva.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Ak strana súdnej rozluky zomrie bez závetu, jej majetok sa rozdelí podľa pravidiel dedenia zo zákona a rozsudok o súdnej rozluke má rovnaký účinok ako rozvod. Preto žiadny z manželov nemá právo na pozostalosť strany, ktorá zomrela bez závetu. Ak však strana súdnej rozluky zanechá po svojej smrti závet,

súdna rozluka nemá žiadny účinok na nárok podľa tohto závetu, napríklad ak je žijúca strana súdnej rozluky určená ako dedič alebo odkazovník podľa tohto závetu.
V prípade súdnej rozluky môže súd aplikovať rovnaké ustanovenia týkajúce sa rozdelenia majetku ako v prípade rozvodu.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Existujú dve formy anulovania manželstva. Manželstvo sa môže vyhlásiť za „absolútne neplatné“, to znamená, že manželstvo nebolo nikdy platné a nikdy neexistovalo. Za iných okolností môže byť manželstvo „relatívne neplatné“, to znamená, že jeden z manželov môže požiadať o vyhlásenie manželstva za neplatné. Manželstvo môže pokračovať, ak s tým súhlasia obaja manželia.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo je absolútne neplatné, ak:
nespĺňa podmienky zákona o manželstve,
v čase uzavretia manželstva jeden z manželov už žil v zákonnom manželstve,
manželia nie sú opačného pohlavia. Aby bolo manželstvo platné, jeden z manželov musí byť muž a druhý žena,
v prípade polygamického manželstva uzavretého mimo Gibraltáru, ak jeden z manželov mal v čase uzavretia manželstva miesto bydliska v Gibraltári.
Manželstvo je relatívne neplatné za týchto okolností:
manželstvo nebolo naplnené v dôsledku neschopnosti jedného z manželov naplniť ho,
manželstvo nebolo naplnené v dôsledku zámerného odmietania odporcu naplniť ho,
jeden z manželov nevyjadril riadny súhlas s uzavretím manželstva, pretože bol pod tlakom a bol donútený vyjadriť súhlas, bol uvedený do omylu, pokiaľ ide o právne dôsledky uzavretia manželstva, alebo bol mentálne nespôsobilý posúdiť dôsledky rozhodnutia uzavrieť manželstvo,
v čase uzavretia manželstva jeden z manželov trpel duševnou chorobou takého druhu, ktorá spôsobovala jeho nespôsobilosť pre manželstvo, alebo prenosnou pohlavnou chorobou, pričom navrhovateľ v tom čase o tejto skutočnosti nevedel,
v čase uzavretia manželstva bola odporkyňa tehotná s inou osobou, než je navrhovateľ, pričom navrhovateľ v tom čase o tejto skutočnosti nevedel.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Po anulovaní manželstva sa toto manželstvo považuje za neexistujúce od svojho začiatku. V prípade existencie detí pochádzajúcich z manželstva, najvyšší súd musí konštatovať, že sú otázky týkajúce sa starostlivosti o deti uspokojivo vyriešené. Môže tiež ustanoviť povinnosť platiť výživné, určiť jeho výšku a rozhodnúť o tom, komu bude dieťa zverené do starostlivosti.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

O rozvodoch rozhoduje výlučne Najvyšší súd Gibraltáru. Určitú sociálnu pomoc je však možné získať prostredníctvom manželského poradenstva.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Návrhy sa podávajú na podateľni Najvyššieho súdu na adrese Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar.
Návrh by mal mali sprevádzať dôkazné listiny (kópia sobášneho listu, kópie rodných listov detí, dôkazy preukazujúce dôvody rozvodu/súdnej rozluky /anulovania manželstva). Je potrebné uviesť aj údaje o deťoch pochádzajúcich z manželstva a o finančnej situácii navrhovateľa. Viac informácií je k dispozícii na adrese registra Najvyššieho súdu: Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar, telefón (+350) 200 75608.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Právnu pomoc pre konanie možno získať za predpokladu splnenia podmienok týkajúcich sa príjmu. Formuláre a ďalšie informácie sú k dispozícii na adrese registra Najvyššieho súdu: Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Rozhodnutie o rozvode alebo anulovaní manželstva je možné napadnúť kedykoľvek pred tým, ako sa toto rozhodnutie stane konečným. V prípade súdnej rozluky je možné za určitých okolností rozhodnutie napadnúť kedykoľvek po jeho vydaní. Rozhodnutia týkajúce sa výživného a starostlivosti o dieťa je možné napadnúť aj po tom, ako sa stali konečnými.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

V nariadení Rady Európskej únie ES č. 2201/2003 je stanovené, že rozhodnutie vedúce k rozvodu, rozluke (súdnej rozluke) alebo anulovaniu manželstva vydané v jednom členskom štáte môže byť uznané v ostatných členských štátoch. Potrebné dokumenty je možné získať od súdu, ktorý vydal rozhodnutie, a predložiť ich treba najvyššiemu súdu.
Toto nariadenie nemá vplyv na otázky zavinenia, majetkových dôsledkov manželstva, vyživovacej povinnosti ani na žiadne ďalšie vedľajšie otázky. Musí existovať reálne prepojenie medzi dotknutou stranou a členským štátom, ktorý vykonáva právomoc.
Uznanie možno odmietnuť, ak je rozhodnutie v rozpore s verejným poriadkom, ak bolo vydané v neprítomnosti odporcu, ak odporcovi neboli poskytnuté príslušné dokumenty v dostatočnom predstihu, ak je rozhodnutie nezlučiteľné s rozsudkom v konaní medzi tými istými stranami v Gibraltári alebo ak je nezlučiteľné so skorším rozsudkom v inej krajine za predpokladu, že skorší rozsudok môže byť uznaný v Gibraltári.
Každá zo zainteresovaných strán môže požiadať o vydanie rozhodnutia o uznaní alebo neuznaní rozsudku. Najvyšší súd môže prerušiť konanie, ak bolo podané odvolanie proti rozsudku, o ktorého uznanie ktorého sa žiada.
Ak rozhodnutie nemôže byť uznané na základe tohto nariadenia, opatrenia pre uznanie zahraničných rozvodov sú stanovené v zákone o manželských sporoch (*Matrimonial Causes Act*). V ňom sa uvádza:
Platnosť zahraničného rozhodnutia o rozvode alebo súdnej rozluke vydaného v súdnom konaní sa uzná, ak:
rozvod alebo súdna rozluka manželstva sú platné podľa zákona krajiny, v ktorej sa o nich rozhodlo a
v danom čase (teda v deň, keď sa začalo rozvodové konanie) niektorý z manželov
mal obvyklý pobyt v krajine, v ktorej sa o rozvode alebo súdnej rozluke rozhodlo alebo
mal miesto bydliska v tejto krajine alebo
bol štátnym príslušníkom tejto krajiny.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Zahraničné rozhodnutie o rozvode alebo súdnej rozluke sa uznáva podľa práva Gibraltáru, ak sú splnené určité podmienky. Námietku voči uznaniu takéhoto rozvodu alebo súdnej rozluky je možné vzniesť z dôvodu, že nebola splnená jedna z podmienok stanovených v zákone o manželstve (*Matrimonial Causes Act*). V takom prípade môže byť vhodné podať na Najvyšší súd Gibraltáru žiadosť o vydanie vyhlásenia, že daný zahraničný rozvod alebo súdna rozluka nie sú platné.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Súdy v Gibraltári budú na predložené prípady vždy aplikovať právo Gibraltáru. Súdy majú právomoc rozhodnúť o rozvode, aj keď bolo manželstvo uzavreté v zahraničí, ak niektorý z manželov:
má miesto bydliska v Gibraltári v deň začiatku konania alebo
mal obvyklý pobyt v Gibraltári počas obdobia jedného roka končiaceho sa týmto dňom.

Táto webová stránka je súčasťou portálu Vaša Európa.
Privítame vašu spätnú väzbu, pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Posledná aktualizácia: 31/05/2021
Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.